

FALUMEGÚJÍTÁSI AKCIÓ BAKONYSZOMBATHELYEN 2000-2011.

Bakonyszombathely község Komárom-Esztergom megye délnyugati részén terül el, a Súr-Bakonyalja tájegység része. Tágabb környezete Győr-Moson-Sopron, Veszprém és Fejér megyékkel határos. Peremvidéknek tekinthető, mivel északról a Kisalföld, a Bársonyosi dombvidék, keletről a Móri-árok, délről a Bakony hegység határolja.

A **kisbéri kistérség** 17 települése közé tartozik, a kistérségen belül központi elhelyezkedésű. A falu településszerkezetét tekintve lineáris elhelyezkedésű, 5,2 km hosszúságú, családi házas beépítettségű. Közterei, utcái gondozottak, sok virág és gondozott zöldfelületek díszíti a települést. A község több mint 10 éve indul a „Virágos Magyarországért” mozgalomban, 2011-ben különdíjat nyert.

Külterületén helyezkedik el Feketevíz-pusztá és Gelegenyés-pusztá. A falu első írásos említése 1358-ból való, így a település 2008-ban ünnepelte 650 éves évfordulóját. A bakonyszombathelyiek azt mondják, hogy a falu végén kezdődik a Bakony – és valóban a falu külterületén lévő csodálatos Feketevíz pusztai tóvidék 62 hektáros természetvédelmi területe már a Bakony hegység minden szépségét mutatja.

Bakonyszombathely két önálló község, Magyarszombathely és Németszombathely egyesülésével jött létre. A község egyik jellegzetessége, hogy ma is nagyszámban élnek sváb származású, gyökerű lakosok. Lélekszáma ma 1500 fő körül mozog. Adottságai és hagyományai alapján kimondottan mezőgazdasági település. A hagyományos növénytermesztés mellett egyre több magángazdálkodó is biogazdálkodást folytat.

A településen élénk a civil szervezetek tevékenysége, számos egyesület, alapítvány, hobbikör, ill. művészeti csoport tevékenykedik.

Bakonyszombathely a **kistérség kulturális centruma**, amatőr művészeti csoportjai évtizedek óta kiemelkedő eredményeket érnek el. Művészeti iskolájában 150 növendék zenei, grafikai és néptánc művészetet tanul. Kiemelkedő jelentőségű két nagyszabású, hagyományőrző rendezvény, a minden év júliusában megrendezésre kerülő fesztivál jellegű Falunap, valamint a márciusban Bakonyi Népművészeti Fesztivál, melyek évente több ezer látogatót vonzanak a településre.

A község Képviselő-testülete 2008-ban fogadta el az öko-falu programot, melyen azóta is elkötelezetten halad.

A falufejlesztés kiinduló feltételei:

Bakonyszombathely Kisbér Kistérség része: egy hátrányos helyzetű, társadalmilag-gazdaságilag elmaradott, jelentős munkanélküliséggel küzdő térségé, annak minden vonatkozásával. Ezt a hátrányos, elmaradott helyzetet kellett a községnek leküzdeni és a települést fejlődési pályára állítani. **A 90-es években** a teljes vonalas műszaki infrastrukturális kiépítettség, azon belül is **az alapvető közszolgáltatások megteremtése, ill. modernizációja** volt a cél. Ezek sikerrel jártak /vezeték

ivóvízellátás, vezetékes távközlés, vezetékes földgázellátás/, de a szennyvízelvezetés, közintézmény modernizáció, szelektív hulladékgyűjtés, közút – járda - közterek-zöldfelületek felújításai, stb. megoldásra vártak.

Az önkormányzati középületek műszakilag leromlott amortizálódott állapotban voltak, az épített és természeti települési értékek ugyancsak, nem volt ipari-gazdasági terület a vállalkozásoknak.

A fejlesztési akció céljai, fő elemei

- Általános célkitűzések: az elmaradott helyzetből való kitörés, a település fejlődési pályára állítása, a vonzó falukép, magasabb életminőség, élhető falu megteremtése: a természeti és a tárgyi környezet fenntartható, egyenletes, lépcsőről-lépcsőre való alakításával, a helyi energiák, a helyi közösségek, vállalkozások bevonásával.
- Konkrét cél-programok / projektek, projekt elemek /:
- *a teljes vonalas műszaki infrastrukturális kiépítettség, az alapvető közszolgáltatások megvalósításának befejezése /szennyvíz elvezetés és tisztítás, szelektív hulladékgyűjtés/ - 2000-2002.*
- *komplex, mikro-térségi szociális ellátórendszer fejlesztés – 2000-2002.*
- *a teljes intézményi infrastruktúra megújítása – 2002-2006.*
- *közút-járda-közterek-belvíz csatornák-zöldfelületek felújításai, bővítései, faluközpont-főtér program, múzeumok megvalósítása – 2002-2010*
- *energiatakarékossági program / mely tárgult az öko-falu programmal / 2006-2014 /*
- *zöldfelület növelés, természetvédelmi területek rehabilitációja, kistérségi natúrpark program, feketevíz-pusztai tavak rehabilitációja – folyamatos*
- *ipari-gazdasági területek infrastrukturális kialakítása, vállalkozások támogatása, telepítése, munkahely teremtés– folyamatos, ipari terület 2006-ig*
- *közéleti, kulturális megújulás a hagyományok útján, innovációkkal – folyamatos*
- *öko-falu program / cél hosszú távon az önellátás, a megújuló energiák fokozott bevonása /*

A falufejlesztés intézkedései, sikerei

A falufejlesztés a fenti elírásból kitűnően lépcsőzetes, egymásra épülő intézkedésekre, megvalósítási idő-intervallumokon alapult.

Főbb intézkedések és megvalósulásuk:

- **Intézményi infrastruktúra** : „**A XXI. Század iskolája**” program megvalósítása” – A falu 2010-ben befejezte a XXI. század iskolája programot. Ez azt jelenti, hogy a legkorszerűbb technikai eszközökkel, új, hatékony pedagógiai módszerekkel oktatják az iskolába három településről járó diákokat. A multifunkcionális teremben sportolásra, kulturális programokra van lehetőség. Az oktatási intézmény pedagógiai szakszolgálattal bővült és regionális referencia iskola előminősítést nyert. Tankönyv program indul és szószoba nyert kialakítást.

- **Ifjúsági és Sportház** megvalósítása – 2003-ban átadásra került a létesítmény
- **Ipari terület infrastrukturális fejlesztése:** 2006-ban megvalósult
- A **sportot** mindig is szívén viselte az önkormányzat, felújították a futballpályát, edzőpályát építettek, tornacsarnok létesült a településen.
- **Öko-falu program:** folyamatos, 2008-ban **biokazán** és **napkollektorok** beüzemelése, 2010-ben **aprítékoló üzem**, gondozott zöldfelületek 3-4 szeresére bővültek. A Virágos Magyarországért mozgalomban is különdíjat nyert 2011-ben a település, az iskola **öko-iskola** címet nyert, az óvoda megindult a zöld óvoda úton.
- **Településrendezés**
  - **Közúthálózat** és járdakorszerűsítés: 4 teljes út, 3 teljes járda korszerűsödött.
  - **Új utca** létesítése és megnyitása megtörtént /Eszterházy/,
  - **új Főtér, Falu- és Iskolamúzeum, Pajtaszínház, Vadaspark.**
  - A méltán híres Kastélyparkban **Tanösvényt** alakítottak ki a térség növény és állatvilágának megismertetésére. A hátrányos helyzetből való kitörésre Bakonyszombathely is a turisztikai vonzerő növelését jelölte meg. Ennek érdekében impozáns Főtér alakult ki a település közepén.
  - **Szoborfelújítás, székely kapuállítás**, dombormű átadás mutatja a község művészet szeretetét.
- Bakonyszombathely a térség egyik kulturális központja, civil közösségei, **amatőr művészeti csoportjai** komoly eredményeket értek évtizedekre visszamenőleg is.
- **Felújultak**
  - az egyházközségek jóvoltából a templomok,
  - panzió nyílt
  - és a mezőgazdasági vállalkozások komoly EU-s forrásokhoz jutottak pályázataik révén.
  - A Feketevíz – puszta–i 62 hektáros természetvédelmi terület tórendszer rehabilitációja évről-évre állítja vissza a természet eredeti állapotát.
  - Megújult a **takarékbank** épülete, a **gyógyszertár**, és ugyan kisebb léptékben, de az **orvosi rendelő**, a **művelődési ház** és az **óvoda** is fejlődik.

A településvezetés programja alapján a Kastélypark rehabilitációja jegyében a volt Tüzép telep parkosításával, a négyes kereszteződés és az áthaladó forgalom közút-felújításával a falumegújítás a közeljövőben kiteljesedhet. *(Pintér Lajos)*